

ข่าวประชาสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๕๔-๕๐๐๐ ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๔-๐๓๑๑

จากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที่ ๓ เดือนมีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑ ต่อก ๕ มูลค่าข่าว ๒๓๕,๕๕๐.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

‘สธ.’ชี้แพทย์ทั่วโลก เลิกใช้‘ปัญญาอ่อน’ ราชบัณฑิตปรับใหม่

ปธ.ศูนย์พัฒนาความสุ่มมนุษย์ ‘มศว’ชี้ ‘เอ็นจีโอ’ เสนอคำใหม่ แทน ‘ปัญญาอ่อน’ ด้วย แนะนำเปลี่ยน ‘เจตคติ-การปฏิบัติ’ ดีกว่า ใช้คำสวดยุทธ (อ่านต่อหน้า 5)

ต่อจากหน้า 1

ปัญญาอ่อน

จากกรณี น.ส.โรสชาลี น.อเล็กซานเดอร์ แมคเคย์ ประธานมูลนิธิเดอะเรนโบว์ รุมระบุว่ามูลนิธิเดอะเรนโบว์ ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ทั้ง มิวเซียมสยาม สถาบันพิทักษ์การเรียนรู้แห่งชาติ และชมรมเมืองไทยเข้าใจ ออทิสติก ฉลองวันดาวอินโดรอมโลกวันที่ 21 มีนาคม ด้วยการเริ่มรณรงค์ให้สังคมไทยเลิกใช้คำว่า “ปัญญาอ่อน” (ป.ญ.อ.) ซึ่งเป็นคำที่ดูหมิ่นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตลอดจนคำอื่นๆ อาทิ โรคภาวะบกพร่องทางร่างกาย คนหูหนวก คนตาบอด เด็กออทิสติก เป็นต้น โดยขอให้ช่วยกันบัญญัติศัพท์ใหม่ที่เหมาะสมเพื่อสร้างความเข้าใจในเชิงบวกแก่สังคมนั้น

เมื่อวันที่ 2 มีนาคม นายอุดม วัชรเมธีกิตติ ราชบัณฑิต เปิดเผยว่า หากเห็นว่าการใช้คำว่าปัญญาอ่อนไม่มีความเหมาะสม และเป็นการทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กลุ่มองค์กรเอกชนหรือภาคสังคม สามารถทำหนังสือเสนอมาที่สำนักราชบัณฑิตยสถานให้นำเข้าหารือในกลุ่มนักภาษาศาสตร์ นักวิชาการ ว่าควรจะต้องเปลี่ยนคำอื่นที่สุภาพกว่ามาใช้ แทนคำว่าปัญญาอ่อนหรือไม่ ซึ่งสำนักราชบัณฑิตยสถานก็จะรับฟังข้อเสนอนี้และความคิดเห็นต่างๆ จากสังคม ทั้งนี้ คำว่าปัญญาอ่อนเป็นคำในกลุ่มจิตวิทยา และเป็นคำที่ใช้เข้าใจโดยทั่วไป แต่ปัจจุบันอาจจะมีการนำคำนี้มาใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น นำคำมาใช้ต่อว่าบุคคลอื่น จึงทำให้สังคมอาจจะรับไม่ได้

น.ส.จิตรา ดุษฎีเมธา ประธานโครงการศูนย์พัฒนาความสุ่มมนุษย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) กล่าวว่า โดยคอมมิชชั่นนี้เป็นข้อเสนอที่นำเสนอใจ แต่ควรเสนอศัพท์คำใหม่มาเป็นทางออกให้กับสังคมด้วย ไม่ใช่เสนอแต่ปัญหา แต่ไม่มีทางออกให้ สังคมอาจคิดว่าได้ว่าทำงานหรือเปล่า โดยหลักจึงมองว่าสิ่งที่สำคัญกว่าการเปลี่ยน

คำ คือการปรับเปลี่ยนเจตคติ และการปฏิบัติของสังคมต่อคนกลุ่มดังกล่าวที่ดีขึ้น เพื่อให้พวกเขามีพื้นที่ในสังคมมากขึ้น ซึ่งสิ่งนี้สำคัญมากกว่าการมาเปลี่ยนคำ เพราะหากเปลี่ยนคำให้สวดยุทธ แต่คนในสังคมยังปฏิบัติต่อคนกลุ่มดังกล่าวด้วยความไม่เข้าใจหรือดูถูก การเปลี่ยนคำก็ไร้ประโยชน์ ทั้งนี้ ต้องทำให้เหมือนการรณรงค์เปลี่ยนเจตคติของสังคมต่อคนกลุ่มป่วยเอชไอวี ที่ทำให้สังคมตระหนักว่าโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง แต่ในขณะเดียวกัน ก็ทำให้สังคมเกิดความเข้าใจได้ว่าสามารถอยู่ร่วมกันได้กับคนกลุ่มนี้

“จะใช้คำไหนมาแทนคำว่าปัญญาอ่อน คนใจ ภาวะบกพร่องทางร่างกาย คนตาบอด ฯลฯ ถ้าหากมาได้ก็เป็นเรื่องดี เหมือนครั้งหนึ่งเราเปลี่ยนจากคำว่าคนแก่ คนวัยทอง มาเป็นคนสูงอายุ หรือคนสูงวัย ซึ่งทางจิตวิทยาถ้าใช้คำเชิงลบจะให้ความรู้สึกลบ แต่ถ้าใช้คำเชิงบวกจะให้ความรู้สึกบวก แต่คำถามคือได้เสนอคำใหม่เป็นทางออกให้กับสังคมด้วยหรือไม่ ถ้าไม่ได้เสนอ ก็เท่ากับสร้างปัญหาแก่สังคมหรือคำใหม่ที่ดี ก็ต้องดูด้วยว่าได้รับการยอมรับหรือไม่ เพราะในอดีตบางคำที่ราชบัณฑิตฯคิดขึ้นมาแทนคำทับศัพท์ ก็ไม่ได้รับการยอมรับ และสังคมยังคงเรียกตามคำทับศัพท์เดิม” น.ส.จิตรา กล่าว

นายภาวิช ทองโรจน์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยการศึกษาระบบการศึกษา (ศอ.) กล่าว ว่า คำว่าปัญญาอ่อนนั้น ศอ.เลิกใช้มานานแล้ว ส่วนคำอื่นๆ ที่ทางมูลนิธิเสนอให้เปลี่ยนไปใช้คำอื่นนั้นยังคิดไม่ออกว่าควรใช้คำไหนดี ความจริงประเทศมีนักภาษาศาสตร์มากมาย ถ้าช่วยกันระดมความคิดเห็นแล้วหาคำที่ยอมรับกันได้โดยทั่วกัน ก็เป็นเรื่องดี

“ส่วนคำอื่นๆ อย่าง ภาวะบกพร่องทางร่างกาย คนพิการ หรือคำอื่นๆ นั้น ที่จะให้เปลี่ยนไปใช้คำอื่น ตอนนี้นั้นยังไม่ได้คิด ความจริงคนที่เป็นภาวะเหล่านี้ เขาไม่ได้เดือดร้อน แต่คนไม่เป็นคนกลับเดือดร้อนแทน แต่ก็ไม่ใช่ไร ทั้งนี้ คงต้องลองเสนอมานำ แล้วดูว่าจะใช้ได้หรือไม่ แต่ที่สุธาราชบัณฑิตฯคงต้องเป็นผู้พิจารณาบัญญัติ เพราะหากให้แต่ละคนคิด ก็อาจมีความเห็นแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมาก็พบที่ใหม่บ้าง

ที่ราชบัณฑิตฯบัญญัติอาจไม่ได้รับการยอมรับ โดยเฉพาะศัพท์เทคนิคทางวิชาการ ดังนั้น อาจต้องให้ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงมาช่วยกันคิด” นายภาวิชกล่าว

วันเดียวกัน นางนภา เศรษฐกร ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) กล่าว ว่า ที่ พก.มีการแบ่งอาการพิการเป็นหลายประเภท ซึ่งคำเรียกอการพิการแต่ละประเภทได้ หรืออีกอย่างคือคนพิการจนเป็นที่ยอมรับแล้ว และที่ผ่านมาก็ไม่มีปัญหาเรื่องคำเรียก ส่วนการเรียกร้องให้เลิกใช้คำว่า “ปัญญาอ่อน” ยืนยันว่าที่ พก.ไม่ใช้คำนี้ เพราะใช้คำว่า “ความพิการทางสติปัญญา” และเมื่อแยกอาการพิการต่างๆ จะมีคำเรียกความพิการที่เป็นที่ยอมรับสากล อาทิ ออทิสติก ดาวอินโดรอม ซึ่งแต่ละคำได้แบ่งและบอกประเภทความพิการชัดเจนอยู่แล้ว

“คำว่าปัญญาอ่อนอาจหลุดมาทางคำพูดมากกว่าการแบ่งประเภทคนพิการตามเอกสาร ส่วนคำเรียกความพิการ เช่น ออทิสติก ดาวอินโดรอม เพื่อต้องการตัดแยกให้ตรงความผิดปกติ ซึ่งเป็นคำสากลที่คนเข้าใจกันอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม หากคิดว่าคำเรียกดังกล่าวไม่ดี หรือส่งผลกระทบต่อทางจิตใจอะไร ก็สามารถเข้ามาพูดคุยและเสนอได้ เพราะหากมีคำที่ดีกว่า มีความหมายชัดเจน ไม่ต้องไปตีความอีก เราก็พร้อมจะเปลี่ยนแปลงให้” นางนภา กล่าว

พญ.พรรณพิมล วิบูลลากร รองอธิบดีกรมสุขภาพจิต และโฆษกกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) กล่าวถึงการหันมารณรงค์ให้สังคมไทยเลิกใช้คำว่า “ปัญญาอ่อน” ว่า จริงๆ แล้วในทางการแพทย์ นักวิชาการต่างๆ ไม่ได้ใช้คำว่า “ปัญญาอ่อน” หรือ MR (mental retardation) มาเป็นเวลากว่า 10 ปีแล้ว เพียงแต่ต้องการเอามันไปใช้ให้ชัด MR อยู่แต่เชื่อว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงตามสากล เนื่องจากสหรัฐอเมริกาไม่ใช้คำดังกล่าว โดยทั้งหมดหันมาใช้คำว่า “ความบกพร่องทางสติปัญญา” (Intellectual Disabilities) แทน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันแพทย์ผู้รักษาจะไม่ใช้คำว่าปัญญาอ่อนในการสื่อสารกับครอบครัวของเด็ก เนื่องจากเป็นคำที่ออกไปในทางลบ และดูกระทบกระเทือนจิตใจมากกว่า ยิ่งสังคมที่ผ่านมามีนักอคาเดไมน์ไปใช้คำ คำหนึ่งคน ซึ่งยังไม่เหมาะสมเลย

